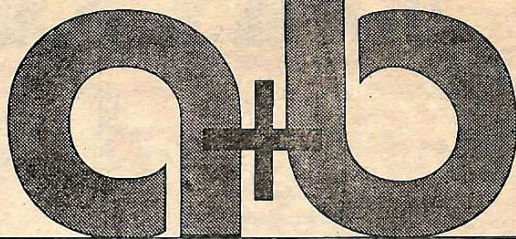

Виходить
з 1962 р.
№№ 1-2
(1119-1120)

СІЧЕНЬ 1995 рік

НА ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ ОРБИТІ

БЕЗ ДІВЧАТ ПОГАНО

Одразу після різдвяних свят в університеті розпочалася екзаменаційна сесія. Святкує святку, а заліки та екзамени складати треба.

Отже, 10 січня я вирішила відвідати факультет автоматизації будівельного виробництва з метою подивитися як в наш важкий час доводиться «виркуватися» студентам.

Цього дня в 207-й аудиторії третьокурсники спеціальності БМО склали екзамен по «Деталлям машин». Приймав його в них власний декан — професор В. М. СМІРНОВ.

«Чи ця 31 група БМО — хороша група, студенти в ній старанні?» — запитую у Вячеслава Миколайовича.

«Так. Це добра, працьовита група. В ній вчиться 26 студентів. Вони всі прагнуть навчитися своїй спеціальності, адже «Деталі машин» — дисципліна необхідна для механіків».

Екзамен вже майже підходив до кінця. І весь час, поки була присутня на ньому, в мене складалося хороше враження од відповіді третьокурсників. Щоб добре перевірити знання своїх «спідопитних», професор задає багато конкретних запитань. І якщо, як мені здалося, студент чогось недовчив чи незрозумів під час заняття, то завдяки цим питанням-роз'ясненням, він обов'язково зрозуміє все. Тут навіть «трику» отримати не легко.

На «четвірку» справилися із завданнями в екзаменаційних билетах М. Кушнар'ов, С. Гайдук, С. Драч, А. Куліш, С. Пінчук, О. Фомін, М. Масло, С. Куніцький і ін.

«Відмінні» оцінки поставив професор Смирнов студентам Г. Маснікову, М. Степанову, С. Клименку, Є. Каковському, М. Озеруку. Правда, троє студентів групи мають «неуди». Це Є. Чедірян, А. Гончаренко, М. Кришеня.

— Вячеслав Миколайович, скажіть, будь ласка, як в цій групі з відвідуванням, адже воно дуже впливає на результати екзамену?

— Відвідування в групі хороше, хлопці розумно ставляться до своєї справи. Воно, можна сказати, майже 100-процентне.

— Щось я не бачу в групі дівчат? Чи вони всі вже склали екзамен?

— Ні, їх просто в групі немає. Це ж «чоловіча» спеціальність, це механіки.

Вийшовши з аудиторії в коридор, я вирішила поговорити з студентами.

— Хлопці, чи важко складати екзамен професору Смирнову?

— Ні, що ви. Це ж доброї душі людина.

Ну чи це правда чи ні, не знаю. Хто ж про свого декана скаже, що він поганий.

— А чи погано вчиться без дівчат?

— Погано. Дуже погано. Ви нам допоможіть в цьому. Адже в нас на потоці на 100 хлопців всього одна дівчина.

— І хто ж це?

— Таяня Панкруша.

Так закінчилася моя екскурсія на екзамен до третьокурсників.

І. ГЕРАЩЕНКОВА

З ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ КУЛЬТУРИ

СВІТАННЯ ДАВНЬОГО ЗАХОДУ

Про Давній Схід ми знаємо дуже мало, але про Давній Захід — узагалі нічого.

На думку німецького історика О. Іегера, перша подія в історії Європи — довготривале її заселення видцями з Азії. «До того все вкрите шикомитим мором». Попереднє населення «було дуже рідким, стояло на найнижчому ступені розвитку, а тому (так) і було переселенцями витіснене, повнеолоне, знущене». Майже такої ж думки дотримувється Л. Любимов, автор книги «Мистецтво давнього світу». «У ході своєї тогочасна Європа не дала нічого, що могло б порівнятися з пам'ятками Єгипту чи Дворччя». Отже, складається враження: поруч із культурною Азією існувала дика Європа. Чи так це?

«Питання стоїть невідсторонне: на Сході чи на Заході виникає культура людства?» — запитував академік М. Марр. Для всіх завжди було аксіомою: на Сході. Але названий учений не був би самим собою, якби й тут не мав власної думки. Він вважав, що не можна уявляти батьківщину культури «в іншому місці, ніж Європа, саме Західна Європа, точніше — Середземномор'я і його оточення». Саме тут було вироблено «універсальний тип найвищої культури тодішнього людства», «перші основи сучасної цивілізації». На думку вченого, доісторичне Середземномор'я — перший за часом і значенням культурний центр світу. Основним здобутком середземноморської культури, яка передувала нашестю індо-європейських варварів, він вважав винайдення і розвиток металургії. Важливий момент — тісний мовно-культурний зв'язок стародавньої Європи з Кавказом. Нарешті, М. Марр робив висновок: «Основна культурно-історична проблема — це походження середземноморської цивілізації та племенний склад її перших творців». Нагадаємо, що цій проблемі присвячена основна праця М. Марра — «Яфетичний Кавказ і третій етнічний елемент у витворенні середземноморської культури» (1920). Уявлення про Середземномор'я як один з найдавніших центрів людської культури поділяли інші вчені — П. Кремер (Австрія), В. Георгієв (Болгарія).

Отже, культура Давнього Заходу — це культура євразійського узбережжя Середземномор'я та її відгалуження аж до найпівнічніших куточків Європи. Але «Захід» — вторинне поняття. Як Америка була Сходом до колонізації її європейцями, так Сходом була Європа після тисячоліть тому. Греції до греків, Італія до римлян, Північ Європа до кельтських і германських племен — це був справжній Схід. І він у III—I тисячоліття до н. е. поступово перетворювався на Захід — зазнавав «оциденталізації» (латинське «Окцидент» — «Захід»).

Висока цивілізація Криту та прилеглих територій (від III тис. до н. е.) і майже не збережена будівлі Іберійського півострова та Мальти (цей же період), кількатисячолітній Стоунхендж у Британії і «протописмо» V—III тис. до н. е. (Румунія) — ось далеко не повний перелік культурних здобутків Давньої Європи.

Засновниками і першими царями Афин були пеласги, засновниками і першими царями Рима — етруски. Ті й інші — представники Античності виростали не на пустому місці.

У попередніх культур Європи — різна доля. На території Німеччини вони зникли ще в доісторичну добу у Греції та Італії — в античності, у Британії — в Середньовіччі, а в Іспанії та Франції острові стародавньої культури Європи зберігали досі (баски).

Мешканець Давньої Європи дивився не тільки на східне Сонце, а й на західне Море, без якого, за висловом Платона, людина була б найдикушою і найжалюгіднішою з усіх тварин. Завершімо словами Р. Кіплінга з «Балади про Схід і Захід»: «Так, Захід є Захід, а Схід є Схід — ніколи їм не зійтись...»

Ю. МОСЕНКІС,
викладач кафедри українознавства

РОЗДУМИ ПІД ЧАС СЕСІЇ

НАСТУПНА розмова із заступником декана по заочному навчальному факультету АБВ

Леонідом Євгеновичем ПЕЛЕВІНИМ.

— Як із заочною освітою на факультеті?

— Порадувати вас нема чим. Не впевнений, що це треба говорити в газеті, справи змінюються не в найкращий бік, навіть навпаки.

Маю на увазі те, що студенти наші не вміють бути

самостійними, вони не можуть зробити, як кажуть, кроку в бік. Те, що їм викладач розповів на лекції, того їй достатньо. Вони користуються лише невеличкими методичками, які ми самі створили, а щоб звернутися до «тогостого» підручника... Навіщо? Вистачить їй того не-обхідного, що пропонує методичка, для чого ще обтяжувати себе сторонніми думками... Студентська молодь розу-чилася працювати із довідковою літературою (це мо-

жуть підтвердити і працівники бібліотеки, тому що довідники не беруть до роботи).

Зараз на сесію до університету приїхало десь 50 відсотків заочників. Це якщо ви знаєте, за тим положенням, яке з'явилося не так давно, по якому студент заочної форми навчання може складати сесію раз на рік. Отже, заочник влітку складатиме 8 екзаменів, а інші може зовсім не працювати. Таким чином, хвалитися нема чим, контакти з студентами в нас втрачаються.

В аудиторіях проходить половина життя студентів. Часто тут незрозуміле стає зрозумілим, спілкуються з викладачами, товаришами. Часом в аудиторії можна спостерігати й нудні погляди, а часом — і закоханих. І все ж тут працюють, вчаться, прагнучі стати спеціалістами, як на цій фотографії, зробленій в «малювальній» аудиторії № 306, яку знають всі архітектори.

ЩО ЧИТАТИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

З літератури, присвяченої різним етапам і галузям української культури, студентам можна порадити, наприклад, такі видання.

Теорія та історія світової і вітчизняної культури. К., 1993.

Теорія та історія світової і вітчизняної культури. Львів, 1992.

Енциклопедія українознавства (будь-яке видання).

Огієнко І. Українська культура: Коротка історія культурного життя українського народу. К., 1992.

Шелухин С. Україна — назва нашої землі з найдавніших часів. Трогобич, 1992.

Чмичов М. О., Кравченко Н. М., Черновик І. Т. Археологія та стародавня історія України. К., 1992.

Брайчевський М. Ю. Походження Русі. К., 1968.

Писемність Київської Русі і становлення української літератури. К., 1988.

Українська література XVI—XVIII ст. та інші слов'янські літератури. К., 1984.

Українське літературне бароко. К., 1987.

Грушевський М. С. Історія України-Руси (будь-яке видання).

Повість минулих літ. Літопис. Переказ В. Блазнейца. К., 1982.

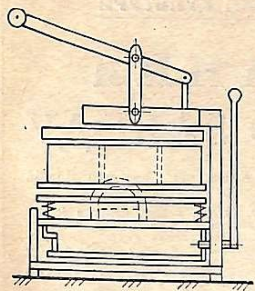
Українська література XIV—XVI ст. К., 1988; Українська література XVII ст. К., 1987; Українська література XVIII ст. К., 1983 (тексти).

ДАЧУ ХОЧЕТЕ?

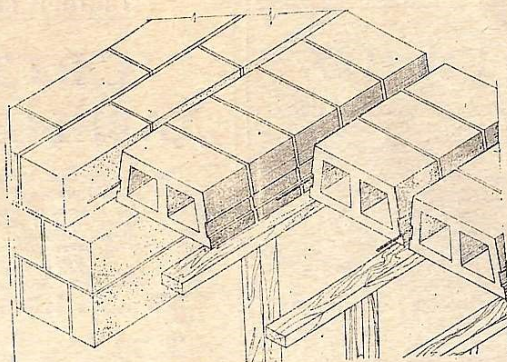
ВІТРАТИ на будівництво індивідуальних будинків та господарських приміщень можна значно знизити якщо використовувати безмашинні технології. При цьому використовуються лише механізовані інструменти із змінним обладнанням, а будівельні матеріали виготовляються безпосередньо під час будівництва на будівельному майданчику. Пропонуємо три види технологій спорудження таких об'єктів індивідуальна, бригада та поточна.

ИНДИВІДУАЛЬНЕ ЗВЕДЕННЯ ТАКИХ ПРИМІЩЕНЬ ВКЛЮЧАЄ:

1. ВИГОТОВЛЕННЯ НА ВІБРОВЕРСТАТІ (рис. 1, продуктивність 250 блоків за зміну, потужність однофазного двигуна

Мал. 1. Схема настільного віброверстата для виготовлення будівельних матеріалів.

Мал. 2. Збірно-монолітне перекриття.

0,5 кВт) фундаментних, стінових та блоків перекриття. Швидко переналадка віброверстата на різні форми, розміри і структуру будматеріалів із місцевої сировини дозволяє створити різні архітектурно-художні композиції.

2. ЗЕМЛЯНІ, ФУНДАМЕНТНІ РОБОТИ І МОНТАЖ ЗА ДОПОМОГОЮ ПІДЙОМНОГО МЕХАНІЗМУ (вантажопідйомність 0,5 т; висота 6 м, потужність двигуна 4 кВт). Приклад збірно-монолітного перекриття показаний на рис. 2, підйомні механізми на рис. 5, (є, ж).

3. ОПОРЯДЖУВАЛЬНІ РОБОТИ ЗА ДОПОМОГОЮ РЯДУ РУЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ.

При цьому відсутні вантажопідйомні машини, транспортні витрати — мінімальні, тільки на доставку цементу і місцевої сировини.

Всю роботу виконують 1—2 робітників.

Мал. 3. Механізований пересувний віброверстат для виготовлення будматеріалів (в роботі).

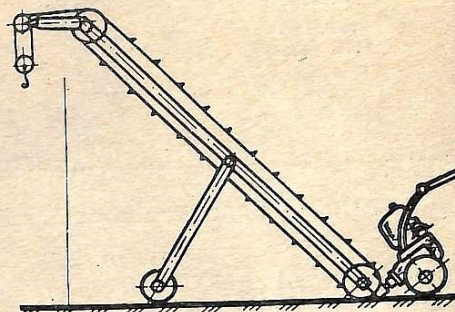
БРИГАДНИЙ МЕТОД ВКЛЮЧАЄ ЗВЕДЕННЯ КІЛЬКОХ ОБ'ЄКТІВ, КІЛЬКІСТЬ РОБІТНИКІВ 3—4 ЧОЛОВІКА, ОБЛАДНАННЯ ВКЛЮЧАЄ:

1. Механізований інструмент для виготовлення будівельних матеріалів різних по призначенню, формі і розмірам (рис. 3, потужність 0,6 кВт, маса 140 кг, продуктивність 150—200 блоків на годину).

2. Земляні, фундаментні роботи, монтаж елементів і опоряджувальні роботи за допомогою підйомного механізму і інструментів при індивідуальній роботі (рис. 4).

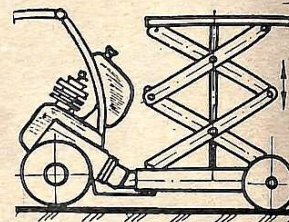
МАСОВЕ ЗВЕДЕННЯ приміщень згаданого типу зводиться до комплектування кількох механізмів для виготовлення будматеріалів в єдиний комплекс на конкретному місці, близькому до будівельних майданчиків і їх транспортування за допомогою вантажного механізованого візка до місця зведення конкретного об'єкту.

На єдиній ходовій базі розроблено ряд механізмів, які виконують практично всі будівельні роботи, а також можуть бути використані і для інших присадибних і сільськогосподарських робіт (рис. 5, 6).

Мал. 5: е) кран-транспортер

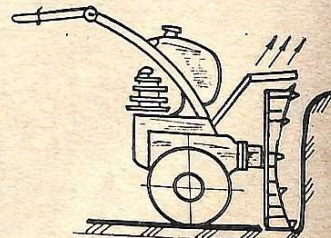
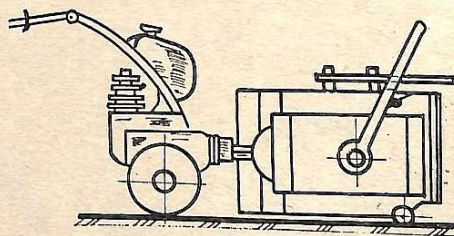
СХЕМИ МЕХАНІЗОВАНОГО ІНСТРУМЕНТУ ДЛЯ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ НА МАЛЮНКУ 5.

ж) підйомач

Мал. 4. Механізовані інструменти для земляних робіт: а) фрезерний розпушувач; б) траншеєкопач для ґрунтів із значною рослинністю; г) траншеєкопач мерзляк

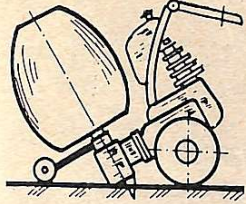

Схеми механізованого інструменту для будівельно-монтажних робіт на малюнку 5: а) виготовлювач будматеріалів; в), г) траншеєкопачі; е) мотозвіз.

БУДЬ ЛАСКА!

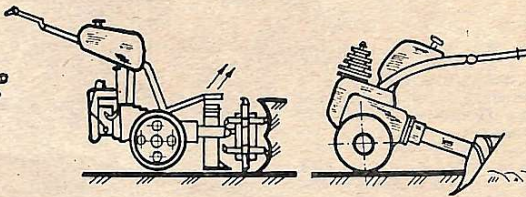
МЕХАНІЗОВАНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ ЗОБРАЖЕНО НА МАЛ. 5, (б, д)

На кафедрі будівельних машин і в НДІ будівельно-дорожньої інженерної техніки виготовлено перші зразки такої техніки, розробляється техніка для виготовлення покрівельних та оздоблювальних матеріалів. Технологією передбачається виконання перемичок над вікнами і дверима в збірно-монолітному варіанті, як і перекриття.

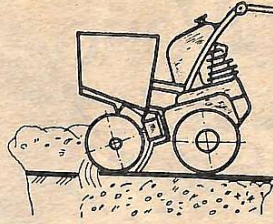
б) бетонозмішувач

СХЕМИ МЕХАНІЗОВАНОГО ІНСТРУМЕНТУ ДЛЯ ПРИСАДИБНИХ І СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РОБІТ НА МАЛ. 6.

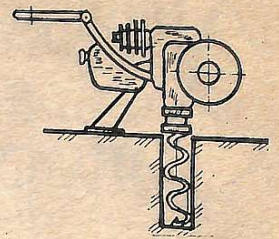

а) траншеєкопач міцних ґрунтів

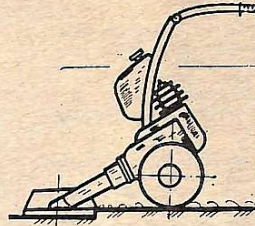
е) плуг

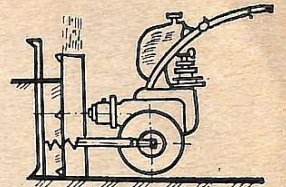
в) підбирач забрудненої поверхні землі

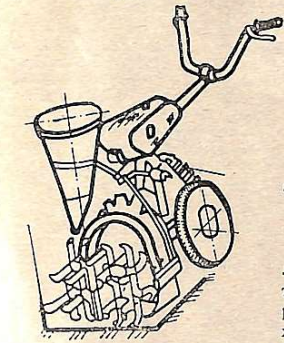
б) бур

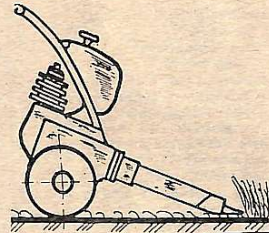
г) ущільнювач

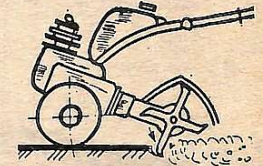
е) культиватор

д) створювач безтрасейних фундаментів із ґрунтобетона

ж) косарка

д) збирач корнеплодів

Відносно архітектурного аспекту можна відзначити великі можливості цієї технології. Так, криволінійні ділянки плану легко виготовити також в збірно-монолітному варіанті. Змінюючи місцями окремі блоки або виготовляючи різні блоки по розмірам, кольору і художньому оформленню можна створити оригінальні будови за потребою замовника.

В. БАЛАДІНСЬКИЙ,
Заслужений діяч науки і техніки, д.т.н., проф.

ОБЕРЕЖНО: СИНДРОМ „ЗЛОВМИСНОГО ЛІДЕРА“

В українській мові термін «освіта» дещо відрізняється за своїм коренем («освітлювати») від російського — «образование» — «утворення, формування». Дійсно, людина — дивовижне явище природи: вона не може вирости сама по собі, їй потрібно створити, сформувати. Звичайно, але коли замислитись, — дивно, що дитину треба навчити пересуватися на двох кінцівках, вступати в речовий контакт із сородичами, їсти за допомогою штучних знарядь тощо. Процес не обходиться без синців і шишок. А далі — більше: мислити, читати, писати, нарешті, — оволодіти певним фахом...

Людина, позбавлена освіти, або така, котра нехтує нею, здатна стати хіба що людиноподібною. Мауглі і Тарзан — лише витвір уяви письменників. Такі незаперечні висновки науки. Індії від спирається не тільки на власний досвід і досвід своїх батьків, — він має опрацювати всі досягнення людства по всьому світі й в усіх поколіннях, або, коротко кажучи, — культуру. Саме в тому, що особистості починаються не з нуля, а з «рівня актуальності», і полягає феномен дивовижного зльоту людства у пануванні над світом. Маргіналі — ті, хто нехтує або навіть протистоять можливостям культурного розвитку, складають матеріальну базу кримінального прошарку суспільства, його паразитуючого баласту.

Дійсно висновку, що для переходу від тваринного до людського існування потрібне навчання, пов'язане із певними зусиллями, тям значнішими, чим

вищим є рівень оволодіння фахом та майстерністю.

Ми з вами, шановні читачі, саме й перебуваємо у вищій Школі, де набувають культурні, конкретні знання та навички, що підіймають людину до «рівня актуальності».

Здавалося б, усі перебувають в злагоді щодо мети та засобів: студенти бажують вчитися, викладачі прагнуть сприяти процесу засвоєння знань... Та не все так складається, як гадається! Студентський колектив є неоднорідним. Він складається з людей різного хисту, таланту, працелюбства. З самого початку формування колективу виявляється вищий, середній та «критичний» рівні досягнень у навчанні. «Критичний» рівень характерний тим, що він є межею прирідного для того, щоб надалі залучатися у вищій школі.

Які варіанти дій тих, хто опинився поблизу «критичного рівня»?

ПЕРШИЙ — вчасно зрозуміти помилковість вибору професії, необхідність її зміни. Яким би не був розумним та логічним набув ведений варіант, на жаль, він застосовується напролюд рідко. Частіше підсвідомо застосовується протидія — **ДРУГИЙ** варіант — будь що втриматися у вузлі. Тут виникає роздоріжжя: можна відмовитися від розваг, а часом, і від відпочинку, і шляхом зверхзусиль надолужити, хоча б середній рівень. Це потребує невеликої енергії та волі.

Слабкі особи іноді обирають «слабкої» формулюю «Пожалуйте медіа за формулюю». Це досить

ефективний підхід, широко застосований серед професійних жебраків, пов'язаний в наших умовах із численними медичними довідками та неабияким артистичним хистом.

Всім добре відомим є спосіб, до якого вдаються запозятливі аутсайдері з відносно високою матеріальною базою. Мова йде про замовлення проектів та курсових завдань. Варіант досить кумедний: нероба накладає на себе, а, вірніше, на своїх нерозважливих батьків, грошовий штраф. До того ж, кримінал легко викрити за допомогою контрольної перевірки, або під час іспиту — було б бажання педагога!

Перелічені варіанти можна вважати, так би мовити, персональним лихом: вони не зачіпають інтересів колективу.

Напрямість великої шкоди спричиняє **ТРЕТІЙ** варіант поведінки, властивий «спльним натурам» (читач надалі зрозуміє міру їх «слабості»).

Особи «демонстративного» або «кримінального» типів дівую прагнуть знизити середній рівень досягнень колективу до свого, власного. (У повсякденному житті в часті помічати потрошені телефонні-автомати...)

У вказаних умовах аутсайдер різко активізується. Виникає «синдром зловмисного лідера». Засоби його дії добре досліджені. По-перше, це демонстративне, нігілістичне ставлення до певного предмету, в якому він не тямить, або, в крайніх випадках, — до навчання в цілому. По-друге, цькування або залякування тих, хто вчиться і має певні досягнен-

ня в цьому. При цьому в хід йдуть дії по дестабілізації колективу, провокування чвар та конфронтації. По-третє, спроби спокушання конкурентів розвагами та відволікаючими заняттями.

Як не дивно, але засоби «зловмисного лідера» в більшості є досить ефективними, бо діють в його є певний арсенал засобів. Цей, **ЧЕТВЕРТИЙ**, варіант може бути названий «провокаційно-демагогічним». Він зводиться до формули «Бійтеся мене, я — мерзеник!». Такий спосіб дії має коріння в недалекому тоталітарному минулому. «Наш герой», не обтяжуючи себе навчанням, спрямовує свої зусилля на «громадську активність». Така позиція дозволяє, «перестрибувши» через голову викладачів і вихователів. Однак і в цих умовах в нього є певні засоби.

В своїх акціях «зловмишний лідер» часто (хотілося б на це сподіватися!) нашоветується на протидію викладачів і вихователів. Однак і в цих умовах в нього є певні засоби. Цей, **ЧЕТВЕРТИЙ**, варіант може бути названий «провокаційно-демагогічним». Він зводиться до формули «Бійтеся мене, я — мерзеник!». Такий спосіб дії має коріння в недалекому тоталітарному минулому. «Наш герой», не обтяжуючи себе навчанням, спрямовує свої зусилля на «громадську активність». Така позиція дозволяє, «перестрибувши» через голову викладачів і вихователів. Однак і в цих умовах в нього є певні засоби.

Особливо небезпечними є дії аутайдера, пов'язані із кон'юнктурними амбіціями або чварами у педагогічному середовищі. Руїнівний ефект при цьому значно зростає. На користь справи що тезу потрібно розтлумачити:

У вказаній ситуації «зловмишний лідер» сам стає об'єктом маніпуляції або засобом досягнення егістичної мети іншого, більш досвідченого зловмищика, перетворюється на «хлопчика для побиття», в тіні якого ховається підступний «виховател».

Користуючись нязьким інтелектуальним рівнем та нерозважливою активністю маргінала, такий провідник намагається спрямовувати його зусилля на досягнення власних хворобливих або корисливих спрямувань.

Отже, у боротьбі із «зловмишним лідером» варто уважно підходити до обставин його появи та діяльності, знешкоджувати не прояв хвороби, а її джерело.

Як бачимо, «синдром зловмисного лідера» та варіанти його дій добре відомі. Але зважте, що невміння або небажання з цим боротися призводить до того, що надалі знизується критичний рівень досягнень в університеті, а за ним неухильно падає і середній рівень, який визначає загальний рейтинг вищої школи, а за високим рахунком, і рівень цивілізованості суспільства в цілому.

Приводячи тези з лекційного курсу «Психологія сприйняття», я б не хотів, щоб читачі зрозуміли їх як заклик до відмови від критичного ставлення до уحبового процесу, викладачів або колеґ-студентів. Варто лише з недовірою зважати на критику невігласів та нероб.

І. ЛОШАКОВ,
професор кафедри основ архітектури і архітектурного проектування

Літературно-мистецька сторінка

Валентина РОМАНТИЧ

В МОЇЙ ДУШІ...

ОСЬ І ВСЕ

Ріка моєї любові до Тебе покрилась товстим шаром льоду... Залишилось озерце надії. Надія помере останньою.

ЧОМУ?

Чому людина людини замість одячності інколи пропонує відчай, біль і смерть?.. Атмосфера і стан дому залежить від душі господаря. (В домі, як в душі хазяїна).

Я віддала все, відмовившись від матеріального. Залишила за собою лише людську гідність, віру і надію. Дякую. Вони допоможуть мені вижити в цей важкий час.

Не треба гніватись на того, хто хропе уві сні — це пісня втомленої людини.

НЕ СУДИЛОСЬ

Вони довгі роки ходили поруч. Він не згодився про ії почуття, а вона не змогла відпустити тетеву лука і стрілою амура...

В душі я все-таки інтернаціоналістка. Бажаю миру і щастя всім народам. Але коли я слухаю задушевні, мелодійні, величні українські пісні, рідну мову, бачу ріки, діброви, поля і долини моєї України, думаю над долею її народу, мені хочеться плакати від захвату і болю за неї. Не даймося відчаю і невдовірі в чेरгах за хлібом! Нехай ніколи не повториться голод 1933 року!

Справжнє кохання — то дар Божий. Воно не кожному дається. Але хто пізнає його, можливо, в муках і стражданнях, стає щистішим і багатішим душею, щасливішим на нашій землі.

Вбиваючий іншого фізично чи морально, вбиває не тільки вибрану жертву, але і його рідних.

Минуле вже прожито, воно ніколи не повернеться. Що буде в майбутньому — нам не відомо. І лише сучасне, сьогоднішнє належить нам. Пам'ятаймо про це.

Тетяна КУЗЕНКОВА

Холодні дні, холодні ночі,
Холодний день згасає вдалені,
Та в думці я до тебе лину,
І так стає тепліше на душі,
Ти мій єдиний і коханий,
Озвись, благаю я тебе,
Холодні дні, холодні ночі,
Холодний день згасає вдалені...

Я так люблю поглядіти на тебе,
На звазі в вечірній тишині,
Як хочеться звезду свою мне
отыскать,
И так внимательно в нее
вглядеться.

Далекіє міри далеких звезд
Остановитесь, дайте в вас
вглядеться,
И любоваться вами, чуть
дыша,
И слушать музыку далекой
вашей жизни.
И ощущать, что ты песчинка
малая
Большой Вселенной.
Спасибо вам, далекие міри
далеких звезд,
Что я хоть мысленно
Соприкоснулася с вами.

Який чарівний і казковий
Стоїть в вечірній тиші ліс.
На вітках іній смарагдами
біліє,

Неначе в казку потрапляєш.
Проходячи повз них,
Краса зимові пори,
Зимова казка наша
незбагненна,
Зимовий ліс, він нас у казку
закликал...

Скажи, куда уходит нежность,
Любимый мой, скажи,
Скажи, зачем же мы грубеєм
От суеты житейских дней,
Скажи, когда же лучик света
В душе твоей проснется вновь,
И вновь скажи, мой милый,
Мой хороший,
Опять же станем мы нежнее...

Поклич мене, і я прийду
до тебе,
Через віки, роки
і лихоліття.
Поклич мене, і на шляху я
всі здолаю перешкоди,
Поклич мене, пройду я
скрізь вогонь і воду,
Поклич мене, і я здолаю,
всі негоди,
Які стоять у мене на шляху,
Поклич мене, і я прийду
до тебе,
Через віки, роки
і лихоліття.
Поклич мене...

Життя стирає позолоту. Ми не знаємо, яким завтра буде наше вчорашнє. Намагаюся не бути незгідною, хоч кожен сьогодні тоне поодиноці, вік роз'єднаності, вік краху людського духу. Іноді жахаюся дня нічного. Людина розгубилася, влозилася, злякалась, замкнулась в собі і не знає як ії далі жити. Ніхто нікого не розуміє. Вчорашня мораль вмерла, завтрашня не народилася. В людях багато озлоби, ззорості. Носить нами, кидане безглуздо, шукаємо і самі не знаємо чого так у метушні спливає життя. Оглянешся — ніби й не жив. А чи маємо ми хвилину, щоб прислухатись до себе, пригальчитись до світу, зрівноважити в собі зв'язі і бога. Діля чого ми є на світі? Хто ми такі?

В помислах вона бігла за дорогим ії минулим в наїї його повертінні. Але ж... Час зупинити неможна.

Матері старіють, діти їх покидають. Ти моя дитина, мала. Покинута моя дитина.

ДОЩ

На дворі дощ. Пому так не затишно. Він стукає в вікна, ніби просить, щоб його впустили в дім. Але люди жорстокі...

Колісь і я, як дощ, шукала шлях до твого серця. Ти протягнув мені руку, а до серця не вступив.

Я не прошу багато для щастя: чути б лише твій голос, інколи бачити і хоч коли-небудь відчути ласку твоїх рук.

Кажуть, що кохання володіє світом. То чому в ньому так багато нещасливих людей?

ЯК?

Учитель і учень потребують взаємної поваги. А як же з закоханими?

— Я однолюбка.
— Я також, — відповів він.
Вона не знала, що його любов належить іншій.

На могої моїх надій Ти буди найулюбленішою квіткою.
Та вона швидко зі'яла...

Осінь музика звучить
В баєрянці листя,
Що кружляє і летить...

Осінь музика луна
В пориві вітру, як обірана
струна

Осінь музика дзвенить
Доцем останнім долетить
До тебе в дальній краї,
Де ми захопані були.

То не дощ іде, то мої сльози
Тихо ллються на твоє чоло
кохане,
То душа кричить, а ти гадаєш —
грози
Принесла здалека осінь рання.

Людмила САДОВНИКОВА

НА МИТЬ У ЗАБУТТІ...

То не вітер бавиться твоїм
волоссям —
Розстба сорочку, грається
лукаво —
Мої руки й коси, як колосся
Доторкаються до тебе ніжно
і ласкаво
То не ніч закрила твої очі,
любий,
Сон навіяла на стомлене тіло —
То мої тебе приспали губи,

Ласками й коханнями я тебе
зморля
То не сонця сяйво підійме тебе,
жаданий,
Променем в вікно просунувшись
тихенько,
То цілунок вуст моїх, коханий,
Збудить тебе з снів п'яних
раненько.
Сьогодні я працюю з тобою —
Моя проклята, кинута любов.

Я зможу зоодіти з собою
і не покличу тебе знов!
Моїла я вночі у Бога,
Щоб відвернув від мене полум'я
чуття.
Щоб випала мені друга дорога —
Великих нових відкриттів
Я хочу розпахнути світу серце,
Відкрити очі, скинути ярмо,
Іспити мудрості з Джерельця

І вільно віпрнути в щастя
коласо!

Пройшов ще один день розлуки...
Як втомлюються розум, серце,
руки,
Які ласкали тебе, милний,
І утримать тебе хотіли.
Щоб утримать — не утримали,
А так моїли, так жадали —
Та доля імі заборонила
І очі пеленую застелила.
Так, застелила, щоб не
здивлялась,
Не ворожила і не милувалась,
Щоб карі очі не кохала,
Щоб другу долю не ламала.

Втрачені пам'ятки Архітектури Києва

Комплекс споруд Петропавлівського монастиря у складі церкви (1610), дзвіниці (сер. XVIII ст.), келії та будинку Київської духовної Семінарії знаходився між вулицями Костянтинівською та Григорія Лівера (був. Притиско-Микільська) і своїми західними фасадами формував обличчя невеликої площі перед Флорівським монастирем. На жаль, до нашого часу зберігся лише триповерховий будинок бувшої семінарії класицистичного стилю по вул. Костянтинівська 5, переданий і частково добудований під військові установи. Головні архітектурні пам'ятки комплексу зникли у 1935 р., так як «заважали» антиукраїнській політиці центру.

Історія монастиря досить цікава. Він виник в кінці XVI ст. на землях навколо сучасного Житнього ринку, що належали польському єпископу (біскупу) Криш-

тофу Казимірьському, який розпочав будівництво римо-католицького храму в стилі пізньої готики. При зведенні костелу домініканці використали цеглу з руїн пам'ятоків Київської Русі: з церкви, побудованої Володимиром Мономахом в Борисполі та з Борисоглібської церкви в Вишгороді. Завершилось спорудження домініканського кафедрального костелу у 1610 р., а його відкриття відбулось лише у 1640 р. Трьохнавний, з високим дахом, стрілячатиими вікнами-вітражами готичний витвір вражав жителів Подолу своєю незвичайною архітектурою. Згодом навколо храму виник домініканський монастир, один з чотирьох, що налічувались в місті в XVII ст., польських духовних осередків, в якому генерал-вікарій домініканської руської провінції І. Гробон-Гроховський відкрив свій капітул.

Визвольна війна на Україні під проводом Б. Хмельницького 1648—54 рр., захищаючи національні інтереси православної церкви, привела до розорення домініканських, бернардинських та Іезуїтських осередків культури, як у Києві, так і в інших містах. «Біскупщина» була передана Київській метрополії, а напіваруйнований костел св. Миколая залишався в запустінні доти, поки у 1660 р. запорізькі козаки та подільські міщани не влаштували в його приміщенні шинка. У 1691 р., грамотою російських царів Іоана і Петра католицький храм було передано на Петропавлівську православну церкву і віддано під покровительство київського митрополита В. Ясенського, а реставрація монастирського комплексу відбулась лише у 1744—1750 рр. на кошті, даровані російською імператрицею Єлизаветою I на пожертви жите-

лів Подолу. По реконструкції церкви її західний фасад прикривався вичурним криволінійним фронтоном і круглими вікнами, жолобоватими плястрами і нішами. Інтер'єр церкви було прикрашено різьбленим і позолоченим, чотириповерховим іконостасом. За проектом відомого архітектора І. Григоровича-Барського поруч з храмом була споруджена триповерхова дзвіниця з ризами українського бароко, які за своєю суттю в стильовому відношенні знаменують перехід до художньо-композиційних рис раннього класицизму на Україні. Деякий час з 1787 по 1826 Петропавлівський монастир було приписано до Грецького Катеринського монастиря, але згодом відійшов під покровительство Київської духовної семінарії, триповерховий будинок який з'явився на подвір'ї храмового комп-

лексу, своїм класицистичним фасадом створюючи пластичний фон на другому плані за апсидами церкви для естетичного сприйняття барокових цінностей головних споруд монастиря. В 20-х роках XX ст. монастир при Петропавлівській церкві було ліквідовано, а храмовий комплекс залишався в дзвірку за свою історію у запустінні доти, поки в 1935 р. за рішенням Наркому освіти його матеріальні пам'ятки були розібрані. Згодом територія монастиря та будинок семінарії зайняла військова частина, яка знаходиться там і сьогодні.

О. ЗАВАРЗІН,
аспірант.

в. о. редактора
І. ГЕРАЩЕНКОВА.